

หลักสูตรการประกอบอาชีพวิชาการเพาะเห็ดขอนขาว

แบบ กศ.ตน.๑๕

จำนวน 40 ชั่วโมง

กลุ่มวิชาอาชีพเกษตรกรรม

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน โดยได้กำหนดภารกิจจะพัฒนาระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เป็นอยู่ข้าวอู่น้ำที่สำคัญของโลก ผลผลิตสินค้าทางการเกษตรสำหรับการบริโภคทั้งภายในประเทศ และส่งเป็นสินค้าออก ดังนั้นการจัดทำหลักสูตรอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาการเกษตรจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง อาชีพการเพาะเห็ดขอนขาว ไม่ว่าจะเป็นเห็ดขอนขาวหรือเห็ดขอนดำ เป็นอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจและน่าลงทุน เนื่องจากให้ผลผลิตเร็วมีการดูแลรักษาที่ไม่ยาก นอกจากนี้ให้ผลผลิตทางการเกษตรซึ่งมีคุณค่าทางอาหารสูง สามารถบริโภคได้ทุกเพศทุกวัย ปัจจุบันมีการแปรรูปเป็นอาหารหลากหลายรูปแบบ นิยมบริโภคกันในช่วงเทศกาลกินเจ จึงมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพการเพาะเห็ดขอนขาว ขอนดำ เป็นเห็ดที่ขึ้นได้เองตามธรรมชาติ ตามขอนไม้ที่ผุพัง ในป่าเขตร้อนชื้น ประชาชน นิยมบริโภคกันมากเพราะรสชาติดี ให้คุณค่าทางอาหารสูงเช่นเดียวกับเห็ดชนิดอื่น เกษตรกรจึงหัน มาเพาะเห็ดชนิดนี้กันมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากให้ผลผลิตสูง การเพาะเลี้ยงและการดูแลรักษาไม่ ยุ่งยากจนเกินไป ใช้เวลาในการเพาะประมาณ 7 - 10 วัน ก็สามารถนำไปรับประทานหรือจำหน่ายได้

สกร.ระดับอำเภอมดรัก ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอนขาว – ขอนดำ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ไม่มีอาชีพ หรือผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง จึงได้จัดทำหลักสูตรการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอนขาวขึ้น โดยเน้นให้กลุ่มเป้าหมายสามารถประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอนและมีงานทำอย่างมั่นคง

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอนขาว มีหลักการดังนี้

1. เป็นการจัดหลักสูตรด้านเกษตรกรรม ที่มีความยืดหยุ่น ทั้งด้านหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เน้นบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่ให้บริการ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในเขตพื้นที่
2. การจัดการศึกษาการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน มุ่งเน้นให้ผู้ไม่มีอาชีพ ผู้มีอาชีพแล้วและต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง รวมทั้งผู้ประสพภัยโดยจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน และเน้นความรู้คู่คุณธรรม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

4. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. การจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายผู้ไม่มีอาชีพ หรือผู้ที่มีอาชีพแล้วและต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง ให้มีความพร้อมที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอนขาว มีจุดมุ่งหมาย ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมายตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม
2. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการประกอบอาชีพและบริหารจัดการอาชีพเพาะขอนขาว – ขอนดำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. กลุ่มเป้าหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเองผู้อื่น และสังคม

กลุ่มเป้าหมาย

หลักสูตรการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน มีกลุ่มเป้าหมายคือ

1. ผู้ที่ประกอบอาชีพชาวนา และเกษตรกรที่สนใจ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพโดยเฉพาะ ผู้ประกอบการ SME,OTOP และผู้ประกอบอาชีพ

ทั่วไป

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน 40 ชั่วโมง แบ่งเป็น

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน 13 ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน 27 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน
 - 1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน
 - 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน
 - 1.2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเพาะเห็ดขอน
 - 1.2.2 ลักษณะของผู้บริโภค
 - 1.2.3 ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศที่เกี่ยวข้อง
 - 1.3 แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน
 - 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน

ภาคทฤษฎี 3 ชั่วโมง

2. ทักษะการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน
 - 2.1 ขั้นตอนเตรียมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน
 - 2.1.1 การสร้างโรงเรือน
 - 2.1.2 การเตรียมเชื้อเห็ด

- 2.1.3 การเตรียมวัสดุเพาะเชื้อเห็ดขอน
- 2.2 ขั้นตอนการเพาะเห็ดขอน
 - 2.2.1 การคัดเลือกหัวเชื้อเห็ดขอน
 - 2.2.2 การเพาะเห็ดให้เกิดดอก
- 2.3 ขั้นตอนการเก็บดอกและดูแลรักษาเห็ดขอน เพื่อการบริโภคและจำหน่าย

ภาคปฏิบัติ 20 ชั่วโมง

- 3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน
 - 3.1 สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน
 - 3.1.1 การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการเพาะเห็ดขอน
 - 3.1.2 การคิดคำนวณต้นทุนการเพาะเห็ดขอน
 - 3.1.3 การวางแผนการผลิต
 - 3.2 การจัดการตลาดในการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน
 - 3.2.1 การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า
 - 3.2.2 การกระจายผลผลิตเห็ดขอนไปสู่ผู้บริโภค
 - 3.2.3 การวางแผนการตลาด
 - 3.3 การขายและการตลาดออนไลน์
 - 3.3.1 การสร้างแบรนด์และการตั้งราคาสินค้า
 - 3.3.2 แนะนำแพลตฟอร์มการขายออนไลน์ เช่น Shopee, Lazada, Facebook Marketplace, Instagram
 - 3.3.3 วิธีการถ่ายภาพสินค้าให้ดูน่าสนใจ
 - 3.3.4 การใช้โซเชียลมีเดียในการโปรโมตสินค้า
 - 3.3.5 การตั้งร้านค้าออนไลน์และการจัดการคำสั่งซื้อ
 - 3.3.6 การจัดการบริการลูกค้าและการจัดส่งสินค้าอย่างมืออาชีพ

ภาคปฏิบัติ 7 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 7 ชั่วโมง

- 4.โครงการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน
 - 4.1 ความหมายของโครงการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน
 - 4.2 องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน
 - 4.3 การเขียนโครงการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน
 - 4.4 การตรวจสอบความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอนเพื่อการมีงานทำอย่างมั่นคง

ภาคทฤษฎี 3 ชั่วโมง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- การบรรยาย
- การฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสาร/ใบความรู้
๒. ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้
๓. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น VCD , DVD ,อินเทอร์เน็ต
๔. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากอบรม

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา